

to, zaradi česar se je odpravil na goro. Negotovo je pogledal starca. Ta mu je z očmi povedal, da bo še trenutek počakal z razkritjem.

»Kdo si pravzaprav ti?«

Neznanec se je prizanesljivo nasmehnil, razširil roke kot svečenik, ki daje odvezo, in odgovoril: »Jaz sem nekakšen... gospodar časa. Sem tisti, ki srečuje take, kot si ti, in skuša razumeti njihovo pehanje ter ga opravičiti...«

Mark ga je prizadeto pogledal. Modrec mu je dal znak, naj še malo potrpi:

»Dolgo sem bil budistični menih v samostanu Rongbuk ob vznožju Sagarmate na severni, tibetanski strani. Moje življenje je bilo dokaj preprosto in asketsko. Vsak dan sem vstajal pred zoro, molil, opravil kako ročno delo in pomagal bolnikom, predvsem pa mislil na svojo dušo. Pojedel sem pest riža na dan in ob tem bil srečen. Toda srečen sem bil predvsem zato, ker sem imel nezasluženo pravico, da sem se lahko vsako jutro, ko sem vstal, zagledal v sveto goro Sagarmato. A privilegij vedno ustvarjajo zavist, in mi, ki smo živeli v samostanu Rongbuk, smo morali plačati to človeško šibkost, ki se je porodila prav pri tistih, ki bi se morali prvi varovati pred njo. Druga, močnejša sekta menihov je namreč neke noči prišla k nam in prosila za gostoljubnost. Seveda je nismo odrekli, toda še tisto noč so nas ti menih, mnogo številnejši od nas, pregnali iz soban ter nas s silo vrgli iz samostana. Tisti, ki so se upirali, so bili pobiti, drugi smo se porazgubili v mrzlo noč. Vsak je šel po svoje, saj smo bili vajeni puščavniškega življenja in smo se neradi družili v večje skupine. Eni so šli v notranjost dežele, kjer je podnebje milejše, sam pa sem se skupaj z manjšo skupino menihov zatekel visoko na ledenik Rongbuk, tik pod vznožjem Sagar-

mate. Tam smo nadaljevali življenje, ki smo ga živeli prej. Nismo verjeli, da bomo lahko srečnejši, kot smo bili v samostanu, a v resnici smo bili. Tudi tokrat smo se, komaj smo vstali, zazrli v Sagarmato, a bili smo ji mnogo bližji. Nasilneži, ki so nas zrinili iz samostana, so dobro vedeli, kje smo, a so nas pustili na miru. Dokler...«

Mark ga je vedoželjno pogledal: »Dokler?«

Modrec je obmolnil in se zamislil, preden je nadaljeval: »Pravzaprav sem ti povedal vse... kar lahko veš...«

V premolku, ki je nastal, je Mark pogrnil, se vzravnil in končno, čeprav z velikim naporom, zastavil tolikokrat odrinjeno vprašanje: »Če je ta kraj tisto, kar praviš, da je, pomeni, da sta tu tudi... moja prijatelja... Jim in Tony...«

Menih se je postavil v slovesno držo: »Tu je mnogo ljudi, ki skušajo utišati bolečino in postati spomin... Da, Mark. Tu sta...«

»In... se lahko srečam z njima?« je plaho vprašal.

Menih se je otožno, celo malce žalostno zazrl vanj, preden je odgovoril: »Lahko ju srečaš, toda vedi, da boš razočaran...«

Marka je obšel neskončen občutek sreče, da se je opogumil in samozavestno prikimal: »Tvegaj bom...«

»Kot hočeš. To je tvoja izbira, kot vedno...« je menih dejal in se umaknil za nekaj korakov.

Tedaj je Mark zaslišal za sabo glas, ki se mu je zdel znan iz že zdavnaj zbledede preteklosti. Ko se je obrnil, je zagledal dve smehljajoči se postavi, ki sta stegovali roke v pozdrav.

Najprej je objel Jima, nato še Tonyja in se jima zastrmel v obraz. Taka sta bila, kot ju je srečeval pred leti. Vesela in razigrana, a obenem otožna in zaskrbljena. Kot da bi se zanju čas ustavil.

Ni hotel takoj spregovoriti, ker se je bal, da bi razbil čar trenutka ali se celo prebudil iz sanj in se zavedel, da doživlja le utvaro, ki jo je na himalajskih vesinah ustvarila muhava igra bogov ali narave. Vseeno se je končno odločil, da jima bo zastavil vprašanje, zaradi katerega se je povzpел na goro: »Povejta, kaj se je zgodilo.« Jimov obraz se je zresnil. Pogledal je Tonyja in vzdihnil, preden je spregovoril: »Zakaj sprašuješ? Kaj ni bolje, da ostane skrivnost?«

Mark je v pričakovanju molčal, Jim pa ga je gledal z naklonjenostjo v obeh: »Kot hočeš... Vse ti bom razodel. Obsojena sva na to, da morava vedeti. To ustvarja bolečino, ki se bo naпослед polegla, ko ne bo več vprašanj in bodo vsi odgovori znani. Takrat bova dosegla mir. Vem, zakaj hočeš priti do spoznanja...«

Mark ga je vprašujoče pogledal, Jim pa se mu je grenko nasmehnil: »Ne, ne zato, ker hočeta s Paulom razkriti skrivnost najine smrti, temveč ker imaš v sebi kal strastne želje, prav tiste, zaradi katere sem jaz izbral pot v medčas in vzel s seboj še Tonyja...«

»Ne razmem...« je odgovoril Mark.

»Razumeš, razumeš... Sedaj si izbranec s turkiznim kamnom vedoželjnosti, Budovim očesom, ki pelje v bolečino in nato v mir...«

Mark se je usedel na nekakšno ledeno izboklino, ki je

Vem, stotič že poslušam veter peti

VINKO HROVATIČ

*Vem, stotič že poslušam veter peti,
ki v mraku mi pozdrav prinaša
izpod Jelence, vselej plaho vpraša,
povem naj, kaj mi mora razodeti.*

*Le kaj? Povej, zakaj so veje suhe,
zakaj ti liže dež le gole skale,
kam so se rožice dišeče dale,
zakaj noči so v gozdu strašno gluhe.*

*Mi veter bukev staro je podrl,
da z njo starosti sem ponos zgubila,
zdaj strah me je, kam se bo piš uprl.*

*Pod težo bukve rože so zamrle,
zdaj vse je preč, kar zvešto sem ljubila,
še veje ptičem so peruti strle.*